

УДК 378.02: 004.413

В.М. Нагасв, д-р пед. наук, проф. (ДБТУ, Харків)
С.В. Кускова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)
С.О. Червоний, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)
О.Є. Безнос, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)

ТЕХНОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ON-LINE НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ

Проблема організації on-line навчання в умовах воєнного стану в Україні доводить необхідність імплементації елементів цифрової педагогіки в систему підготовки фахівців-менеджерів. Передусім ідеться про інформатизацію та технологізацію педагогічних процесів на основі кібернетичного підходу. Інформаційні технології, які визначали образ і сутність ХХ-го століття сьогодні поступаються SMART-освітнім технологіям, що відкривають новий прогресивний шлях в умовах цифрової педагогіки [1; 2].

Мета дослідження – обґрунтування науково-педагогічних умов підвищення ефективності системи on-line навчання на основі диджиталізації та технологізації процесу формування управлінської компетентності фахівців-менеджерів.

On-line навчання - це форма організації навчального процесу, що використовує переважно інформаційно-цифрові технології обміну інформації, які є провідним засобом інтерактивної комунікації на відстані між суб'єктами освітнього процесу у створеному мережевому інтернет-середовищі. On-line навчання передбачає мережеву взаємодію педагога та здобувачів між собою на основі електронних комунікаційних платформ, що відбиває усі властиві педагогічному процесу компоненти (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання) і реалізується специфічними засобами інтернет-технологій, які передбачають інтерактивність [3].

В on-line навчанні можна виділити три основні комунікаційні технології: 1) індивідуальна кейс-технологія, за якої навчально-методичні матеріали чітко структуровані і комплектуються у спеціальний набір (кейс), потім вони пересилаються здобувачу для самостійного навчання з періодичними консультаціями викладачів у створених для цих цілей SMART-освітніх платформах; 2) TV-технологія, що базується на використанні телевізійних лекцій з консультаціями у викладачів; 3) мережева технологія, яка базується на

використанні мережі «Інтернет», як для забезпечення здобувачів навчально-методичним матеріалом, так і для інтерактивної взаємодії між викладачем і студентом у процесі on-line навчання у груповій динаміці [1; 4; 10].

Основною сучасної системи on-line навчання є SMART-середовище закладу вищої освіти для мережевого зв'язку в інтерактивному комунікаційному режимі здобувачів і педагогів. У національній стратегії розвитку освіти в Україні зазначено, що університет майбутнього – це заклад вищої освіти, де є критична маса талантів (студентів і викладачів), які поділяють академічні цінності, усвідомлюють місію та мають модель ефективної автономії та самоуправління, але забезпечують усі умови для проведення провідних досліджень і просувань науки задля служіння людству [5]. Дане визначення зумовлює реалізацію SMART-освітнього середовища у технологічній площині гарантованого досягнення цілей навчання.

Складовими цієї концептуальної моделі on-line навчання у процесі підготовки фахівців-менеджерів на нашу думку мають бути :

- 1) наявність широкої мережі технічних засобів навчання, електронного зв'язку та діагностичного апарату;
- 2) системне використання мережевих платформ електронної комунікації, що дасть можливість відвідувати on-line заняття з інших місць та навіть країн за сферою спеціальності;
- 3) - глобалізація моделі on-line навчання в умовах потенційно високого володіння іноземною мовою;
- 4) високий рівень індивідуалізації on-line навчання, що визначається можливістю вибору не лише дисциплін, але й методів, та організаційних форм засвоєння навчального матеріалу;
- 5) залучення елементів штучного інтелекту та спеціальних освітніх роботів, які технологічно реалізують задану програму викладання з певною специфікою методик;
- 6) on-line навчання за інтерактивними технологіями, дидактичними іграми, практичними кейсами, а також за допомогою індивідуальних коучів, які мають інноваційні знання у даній сфері;
- 7) постійне удосконалення моделі навчального процесу на основі науково-педагогічних досліджень, адаптація до безперервних інноваційних змін у сфері on-line навчання.

З огляду на викладені вище положення, у ЗВО необхідно спроектувати SMART-інтерактивну педагогічну систему, яка б реалізувала управлінську концепцію формування управлінських навичок менеджерів на трирівневій основі: 1 рівень – управління навчальною діяльністю студентів в системі «педагог-здобувач»; 2 рівень – управління в системі «здобувач-здобувач»; 3 рівень – інтелектуальне управління навчально-творчою діяльністю студентів в системі «освітній SMART-комплекс-здобувач-педагог» [2; 4].

Представлені функціональні складові педагогічної технології визначають комплексний управлінський вплив на навчально-творчу діяльність здобувачів, що визначається сукупністю дій та операцій психологічного, дидактичного, організаційного, рефлексивного та розвивального характеру. У результаті педагогічного впливу з використанням SMART-освітніх ресурсів і комплексу дидактичних методів отримуємо якісний результат – сформованість управлінської компетентності фахівця-менеджера.

Підсумком проведених науково-практичних досліджень є: обґрунтування технологічних етапів запропонованої SMART-освітньої технології (мотиваційно-орієнтувальний, планувальний, пізнавально-перетворювальний, контрольно-аналітичний, регульовально-розвивальний); визначення рівнів сформованості управлінської компетентності менеджерів (когнітивний, діяльнісний, творчорозвивальний). Запропоновано дидактичні методи, форми та засоби у SMART-освітньому середовищі, які забезпечують високий рівень сформованості управлінської компетентності менеджерів в умовах технологічного забезпечення on-line навчання.

Інформаційні джерела

1. Буйдіна О. Інновації в освіті: світовий досвід і місцеві практики. Імідж сучасного педагога. № 1(190), 2020. С. 16-22.
2. Klochko O., Nagayev V., Kovalenko O., Fedorets V. Forming of professionally creative competence of prospective agrarian managers by facilities of digital technologies. Society. Integration. Education : Proceedings of the International Scientific Conference. [Online]. Volume IV, May 22th23th, 2020. С. 460-474. Web. 11 Jun. 2020. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol4.4847>.
3. Luzan, P., Koshuk, O., Titova, O., Mosia, I. (2021). The Technology of the Learning Outcomes Test Development. Advanced Manufacturing Processes III. InterPartner 2021. Lecture Notes in Mechanical Engineering. Springer, Cham, 687-696 (2022) https://doi.org/10.1007/978-3-030-91327-4_66.
4. Нагаєв В. М. Методологічні засади управління навчально-творчою діяльністю студентів: монографія. Харків: «Стильна типографія», 2018. 151 с.
5. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження КМУ від 23 лютого 2022 р. № 286-р. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.